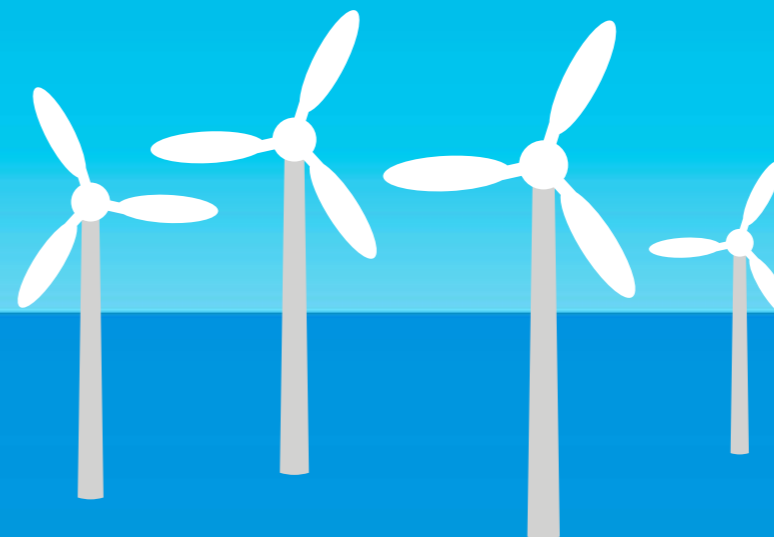

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

SDE+ 2016

Zo vraagt u subsidie aan voor de productie van duurzame energie

Openstellingsronde najaar 2016: 27 september - 27 oktober

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken

>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal Ondernemen

Inhoud

Over SDE+ 3

Nieuw in SDE+ 2016 4

Biomassa

6

1. Voor welke Biomassa-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016? 7
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015 9
3. Fasering en tarieven Biomassa 10
4. Rekenvoorbeelden Biomassa 13

Water

18

1. Voor welke Water-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016? 19
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015 19
3. Fasering en tarieven Water 19
4. Rekenvoorbeeld Water 20

Zon

25

1. Voor welke Zon-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016? 26
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015 26
3. Fasering en tarieven Zon 26
4. Rekenvoorbeelden Zon 27

Geothermie

15

1. Voor welke Geothermie-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016? 16
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015 16
3. Fasering en tarieven Geothermie 17
4. Rekenvoorbeeld Geothermie 17

Wind

21

1. Voor welke Wind-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016? 22
2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015 22
3. Fasering en tarieven Wind 23
4. Rekenvoorbeeld Wind 24

Aanvragen openstellingsronde najaar 2016 28

Aandachtspunten 30

SDE+ ontvangen 30

Pijlers van SDE+ 31

Tabel Basisbedragen SDE+ openstellingsronde najaar 2016 32

Over SDE+

Algemeen openstelling

SDE+ staat voor Stimulering Duurzame Energieproductie. Duurzame energie wordt opgewekt uit onuitputtelijke bronnen en heet daarom ook wel hernieuwbare energie. In 2016 zijn er twee openstellingsrondes voor de toekenning van subsidie voor duurzame energieproductie: voorjaar en najaar. De SDE+ voorjaarsronde 2016 is gesloten. De SDE+ najaarsronde 2016 loopt van 27 september, 9.00 uur tot 27 oktober, 17.00 uur.

Wat is SDE+?

SDE+ is een exploitatiesubsidie. Dat wil zeggen dat producenten subsidie ontvangen voor de duurzame energie die zij opwekken. Omdat de kostprijs van duurzame energie hoger is dan die van grijze energie, is de productie van duurzame energie niet altijd rendabel. SDE+ vergoedt het verschil in kostprijs tussen grijze energie en duurzame energie over een periode van 8, 12 of 15 jaar. Hoeveel jaren u subsidie krijgt is afhankelijk van de technologie die u gebruikt. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de toegepaste technologie en de hoeveelheid duurzame energie die u produceert. SDE+ heeft in 2016 twee openstellingsrondes van een maand en kent per ronde vier fases met elk een maximum fasebedrag. De subsidie loopt per fase op en per openstellingsronde bestaat er één budget voor alle categorieën. In de eerste fase kunnen de 'goedkopere' technieken subsidie aanvragen. Ook kunt u subsidie aanvragen voor een bedrag dat lager is dan het maximum basisbedrag van de betreffende technologie, de zogenoemde vrije categorie. In de vrije categorie kunt u een subsidieaanvraag indienen op tienden van eurocenten per kilowattuur. Dit bedrag is kleiner dan of gelijk aan het maximum fasebedrag en hoger dan de basisenergieprijs.

Pijlers van de SDE+

SDE+ heeft vier pijlers. Er is sprake van:

1. Eén integraal budgetplafond;
2. Een gefaseerde openstelling;
3. Een maximum fasebedrag en
4. Een vrije categorie, waarin u kan indienen op tienden van eurocenten per kilowattuur.

Waarvoor geldt SDE+?

In 2016 is SDE+ opengesteld voor de productie van:

- Hernieuwbare elektriciteit;
- Hernieuwbaar gas en
- Hernieuwbare warmte of een combinatie van hernieuwbare warmte én elektriciteit (WKK).

Voor energie uit:

Biomassa

Geothermie

Water

Wind

Zon

Voor wie geldt SDE+?

De primaire doelgroepen voor de SDE+ zijn bedrijven en (non-profit) instellingen die hernieuwbare energie (gaan) produceren. De Rijksoverheid is uitgesloten van deelname.

Nieuw in SDE+ 2016

Belangrijke wijzigingen ten opzichte van 2015

- SDE+ 2016 heeft twee openstellingsrondes en per ronde vier fases met elk een maximum fasebedrag.
- In de 'vrije categorie' kunnen producenten van hernieuwbare energie hun subsidieaanvraag indienen op tienden van eurocenten per kilowattuur.
- Er is geen SDE+ subsidie mogelijk voor invoeding van hernieuwbare elektriciteit als de elektriciteitsprijs zes uur of langer negatief is. Van deze nieuwe bepaling zijn de volgende projecten uitgesloten:
 - o projecten kleiner dan 500 kW (voor windenergie kleiner dan 3 MW) en
 - o projecten waaraan subsidie is verleend en waarvan de aanvraag vóór 1 december 2015 is ingediend.
- Voor de opbrengstberekening windenergie wordt een maximale gemiddelde windsnelheid voorgeschreven op basis van de [SDE+ Windviewer](#).
- Bij vervanging van windturbines wordt alleen subsidie verstrekt:
 - o als de bestaande windturbine op het moment van vervanging minimaal 15 jaar in gebruik is geweest en op moment van aanvragen ten minste 13 jaar in gebruik is genomen en/of
 - o als de capaciteit van de nieuwe windturbine minimaal 1 MW groter is dan die van de bestaande.
- 'Wind op primaire waterkering' is de nieuwe naam voor de categorie 'Wind op verbindende waterkeringen' uit 2015. De nieuwe categorie is uitgebreider: ook windturbines binnen de kern- of beschermingszone aan de waterkant van een primaire zeewaterkering vallen er in 2016 onder.
- De categorie 'Geothermie warmte met een diepte van 500 meter of meer' is uitgebreid. Het gebruik van bestaande olie- of gasputten en het boren van een extra put komen in aanmerking voor subsidie.
- De subsidieduur van de categorie 'Ketel op houtpellets voor industriële stoomproductie van 10 MWth of meer' is verkort van 12 naar 8 jaar.
- Nieuw in de categorie 'Ketel voor industriële stoom uit houtpellets met een vermogen van ≥ 10 MWth' is dat naast pellets uit vers hout, ook maximaal 15% pellets uit A-hout mogen worden toegepast. B-hout is niet toegestaan.
- De ondergrens van de categorie 'Zonthermie' is aangepast van 100 m² naar 200 m² apertuuroppervlakte.
- In de najaarsronde kunt u ook een subsidieaanvraag indienen voor een zonthermieproject met een vermogen van tenminste 140 kW.
- Bij 'Zon-PV'-projecten waarvoor u, al dan niet verdeeld over meer aanvragen, meer dan 500 kWp subsidie aanvraagt, is een [haalbaarheidsstudie](#) (zie Downloads) verplicht. Komt bij uw aanvragen in dezelfde aanvraagronde de som van het totale vermogen van de productie-installaties hoger uit dan 500 kWp? Dan voegt u vanaf de aanvraag, waarbij deze grens wordt overschreden en bij elke nieuwe aanvraag daarna een haalbaarheidsstudie toe. Ook de grootverbruikersaansluiting blijft hier verplicht.

SDE+ bijdrage

De kostprijs voor de productie van hernieuwbare energie is vastgelegd in het basisbedrag voor de technologie.

De opbrengst van de grijze energie is vastgelegd in het correctiebedrag.

De SDE+ vergoedt het verschil tussen de kostprijs en de marktprijs van energie. De maximale SDE+ bijdrage is dus gelijk aan het maximum basisbedrag minus het correctiebedrag. De hoogte van de SDE+ bijdrage is daarmee afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijs. Bij een hogere energieprijs krijgt u minder SDE+, maar ontvangt u meer van uw energieafnemer. Bij een lagere energieprijs krijgt u meer SDE+ en minder van uw energieafnemer.

De subsidie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland u toewijst in de beschikking, is een maximumbedrag over de hele looptijd van de subsidie (8, 12 of 15 jaar). We bepalen dit maximum aan de hand van het opgegeven vermogen en het maximale aantal vollasturen voor de technologie. Bij het bepalen van het beschikkingsbedrag gaan we uit van de basisenergieprijs. De basisenergieprijs is de ondergrens van het correctiebedrag: het correctiebedrag kan dus niet lager worden. Als het correctiebedrag gelijk is aan de basisenergieprijs krijgt u de maximale subsidie.

De uiteindelijke hoogte van de subsidie wordt per jaar berekend op basis van de hoeveelheid energie die u produceert en de hoogte van de energieprijs. U krijgt subsidie tot een maximum aantal vollasturen per jaar. Verder heeft de subsidie een maximale looptijd. Die looptijd is afhankelijk van de technologie.

Maximale SDE+ bijdrage = maximum basisbedrag - correctiebedrag

Maximum basisbedrag (kostprijs hernieuwbare energie)

SDE+ bijdrage

Correctiebedrag
(kostprijs grijze energie)

Basisenergieprijs

Negatieve elektriciteitsprijs

Als de prijs van elektriciteit zes uur of langer negatief is, ontvangt u geen SDE+ subsidie voor de invoeding van hernieuwbare elektriciteit. Kleine projecten (projecten met een nominaal vermogen per aansluiting op het elektriciteitsnet van minder dan 500 kW) en projecten waarvan de aanvraag vóór 1 december 2015 is ingediend, zijn van deze nieuwe bepaling uitgesloten. Voor windenergieprojecten ligt de grens op 3 MW. Meer informatie over de berekening van SDE+ subsidie vindt u op de SDE+ website.

Begrippen

Vollasturen

Onder vollasturen verstaan we het maximaal aantal productieuren op nominaal vermogen per jaar waarover subsidie betaald wordt.

Uiterlijke termijn ingebruikname

Onder de uiterlijke termijn ingebruikname verstaan we de termijn (na de beschikking) waarbinnen de installatie gestart moet zijn met produceren.

Looptijd subsidie

Onder de looptijd van de subsidie verstaan we de maximale periode (in jaren) waarover u subsidie kunt ontvangen.

Banking

In het Besluit SDE bestaat de mogelijkheid tot banking. Dat betekent dat het mogelijk is niet benutte subsidiabele jaarproductie in latere jaren in te halen. Daarnaast kunt u productie die hoger is dan de maximaal subsidiabele jaarproductie meenemen naar een volgend jaar. U kunt die productie gebruiken als de productie in een later jaar tegenvalt. Deze laatste vorm van banking is gemaximeerd op 25% van de subsidiabele jaarproductie. Het geldt voor:

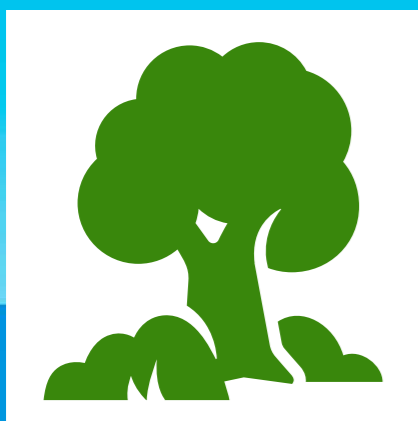
- Alle nieuwe projecten met uitzondering van de categorieën bij- en meestook;
- Bestaande projecten die al een beschikking hebben in de SDE of SDE+. Uitzondering daarop zijn windprojecten waarvoor de windfactor geldt. Die windfactor is een alternatief voor banking. Daarmee wordt het risico subsidie mis te lopen voor de exploitant immers al afgedekt.

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage

Nieuwe waterkrachtinstallatie van 3 MWe, verval ≥ 50 cm

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €ct/kWh
Maximum basisbedrag fase 4	15,0 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	4,2 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$9,0 - 4,2 = 4,8$ €ct/kWh = 48 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 4 voor 15,0 €ct/kWh	$15,0 - 4,2 = 10,8$ €ct/kWh = 108 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	5.700
Maximale subsidiabele jaarproductie voor nieuwe waterkrachtinstallatie van 3 MWe	$3 * 5.700 = 17.100$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$48 * 17.100 = € 820.800$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 4 voor 15,0 €ct/kWh	$108 * 17.100 = € 1.846.800$

De weergegeven SDE+ bijdrage is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2016. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop vindt bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen plaats. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijs. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

BIOMASSA

SDE+ ondersteunt in 2016 de productie van energie uit biomassa. U kunt subsidie aanvragen voor mono- en co-vergisting van mest, allesvergisting, thermische conversie, bij- en meestook van biomassa in kolencentrales, afvalwater- en rioolwaterzuivering (AWZI en RWZI) en vergassing. Ook is het mogelijk subsidie aan te vragen voor verlengde levensduur van installaties die eerder zijn gesubsidieerd vanuit de (OV)MEP (Regeling Milieukwaliteit van de Elektriciteitsproductie).

1. Voor welke Biomassa-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016?

Mono- en co-vergisting van mest

Als eindproducten worden hernieuwbaar gas, hernieuwbare warmte en/of hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd.

Installaties die eerder subsidie hebben gekregen uit de (OV)MEP en die het einde van hun subsidieperiode van 10 jaar hebben bereikt, komen in de SDE+ in aanmerking voor verlengde levensduur. Op het moment van aanvragen van de subsidie moet de installatie minimaal 7 jaar oud zijn. Als eigenaar van deze installatie hebt u de mogelijkheid om te schakelen naar hernieuwbaar gas of hernieuwbare warmte.

Voor co-vergisting van mest geldt dat als u voor uw installatie verlengde levensduur aanvraagt en er ook sprake is van 'subsidie uitbreiding warmte', dat deze laatste subsidie eindigt, in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode voor de verlengde levensduur begint.

Allesvergisting

Als eindproducten worden hernieuwbaar gas, hernieuwbare warmte en/of hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd.

Eigenaren van installaties met MEP-subsidie hebben de mogelijkheid om te schakelen naar hernieuwbaar gas of hernieuwbare warmte. Ook voor deze categorie bestaat de mogelijkheid in 2016 subsidie aan te vragen voor verlengde levensduur. Het gaat dan om installaties die eerder zijn gesubsidieerd vanuit de MEP. Op het moment van aanvragen van de subsidie moet de installatie minimaal 7 jaar oud zijn. Als u een aanvraag voor verlengde levensduur doet en er ook sprake is van 'subsidie uitbreiding warmte', eindigt deze laatste subsidie in ieder geval op het moment dat de subsidieperiode voor de verlengde levensduur begint.

Thermische conversie

Als eindproducten worden hernieuwbaar gas, hernieuwbare warmte en/of hernieuwbare elektriciteit gesubsidieerd.

Daarnaast bestaat in 2016 de mogelijkheid subsidie aan te vragen voor verlengde levensduur van installaties die eerder zijn gesubsidieerd vanuit de MEP. Op het moment van aanvragen van de subsidie moet de installatie minimaal 7 jaar oud zijn.

In 2016 kunt u voor vier categorieën 'Ketels op biomassa' subsidie aanvragen. Er wordt onderscheid gemaakt op basis van de volgende vermogens en soorten biomassa die worden ingezet:

- Ketel op vloeibare biomassa met een vermogen $\geq 0,5$ MWth;
- Ketel op vaste of vloeibare biomassa met een vermogen van $\geq 0,5$ MWth en < 5 MWth;
- Ketel op vaste of vloeibare biomassa met een vermogen ≥ 5 MWth;
- Ketel voor industriële stoom uit houtpellets met een vermogen van ≥ 10 MWth.

Nieuw in deze laatste categorie is dat naast pellets uit vers hout, ook maximaal 15% pellets uit A-hout mogen worden toegepast. B-hout is niet toegestaan. Voor de eerste en de laatste categorie geldt dat u aannemelijk moet maken dat de gebruikte biomassa voldoet aan de duurzaamheidseisen. Voor vloeibare biomassa volgen die eisen uit de 'Renewable Energy Directive' (RED). De informatie over de duurzaamheidseisen voor houtpellets staat onder Duurzaamheidseisen op de volgende pagina. U kunt ook subsidie aanvragen voor de categorie 'Thermische conversie biomassa, gecombineerde opwekking'.

Daarvoor gelden de volgende eisen:

- De twee deelcategorieën die in 2015 nog bestonden zijn in 2016 samengevoegd tot een categorie met één pakket indieningsvereisten. Voor de nieuwe categorie geldt dat de installatie een vermogen heeft van 100 MWe of minder en dat het elektrisch rendement van de installatie minimaal 10% bedraagt.
- Als er vloeibare biomassa wordt gebruikt, moet worden aangetoond dat deze voldoet aan de duurzaamheidseisen van de RED;
- Er mag geen B-hout worden gebruikt als brandstof;
- Tenminste 95% van de energetische waarde van de gebruikte brandstof moet biogeen zijn.

Bij- en meestook

In het Energieakkoord is vastgelegd dat de meestook maximaal 25 PJ per jaar mag bedragen. Dit komt overeen met 55.555.555.555 kWh in de looptijd van de subsidieverlening (8 jaar). In de SDE+ 2016 najaarsronde is een productieplafond van 32.372.191.027 kWh opengesteld.

Bij- en meestook van biomassa in kolencentrales is in 2015 toegevoegd aan SDE+. Voor installaties die al eerder via de MEP-regeling biomassa hebben bij- of meegestookt, kunt u subsidie aanvragen in de categorie 'Bestaande capaciteit voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales'. Bij deze installaties zijn de investeringen die nodig zijn om de biomassa bij of mee te kunnen stoken al gedaan.

Voor bestaande en nieuwe kolencentrales die nog niet eerder biomassa hebben bijgestookt, kan subsidie worden aangevraagd in de categorie ‘Nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales’. Jaarlijks mag voor maximaal 15% van de hernieuwbare energieproductie worden geëxperimenteerd met de input van biomassastromen. Vanaf 2016 mogen deze stromen ook bestaan uit A-hout.

Duurzaamheidseisen

Voor drie categorieën waarbij vaste biomassa wordt ingezet is de voorwaarde dat deze aan duurzaamheidseisen voldoen. Dit betreft de categorie ‘Bestaande capaciteit voor bij- en meestook’, ‘Nieuwe capaciteit voor meestook’ en de categorie ‘Ketel industriële stoom uit houtpellets’. De duurzaamheidseisen zijn van toepassing op verschillende soorten biomassa, zoals houtige biomassa en residuen uit de agrarische sector. De producent moet voldoende aannemelijk maken dat de gebruikte biomassa voldoet aan de duurzaamheidseisen voor vaste biomassa. Deze eisen zijn opgenomen in bijlage 4 van de Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie. Meer informatie over de duurzaamheidseisen vindt u op de [SDE+ website](#). Daarnaast wordt gewerkt aan de verankering en certificering van de duurzaamheidseisen in de Wet Milieubeheer. De verwachting is dat dit traject in 2017, voordat het grootste gedeelte van de bij- en meestook projecten in productie gaat, kan worden afgerond. Tot die tijd wordt handhaving gebaseerd op een rapportageverplichting. Meer informatie over dit traject vindt u op de SDE+ website.

AWZI/RWZI Thermische drukhydrolyse

Afvalwaterzuiveringen die worden voorzien van thermische drukhydrolyse komen in 2016 in aanmerking voor subsidie vanuit SDE+. Ook bestaande vergistingsinstallaties die al voorzien zijn van een gasmotor kunnen subsidie krijgen. De installatie voor thermische drukhydrolyse moet echter nieuw zijn om voor subsidie in aanmerking te komen.

RWZI Thermofiele gisting van secundair slib

Thermofiele vergistingsinstallaties waarin zuiveringsslib dat voor ten minste 50% bestaat uit secundair slib wordt verwerkt, komen in aanmerking voor subsidie. Het secundaire slib dat verwerkt wordt moet dan wel grotendeels afkomstig zijn van andere rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) dan de RWZI waar de vergistingsinstallatie staat. Het geproduceerde biogas wordt hier door middel van een WKK-installatie omgezet in elektriciteit en/of warmte. Ook bij deze categorie moet de vergistingsinstallatie nieuw zijn.

AWZI/RWZI Hernieuwbaar gas

Er is subsidie mogelijk voor de categorie ‘Waterzuiveringsinstallaties (AWZI/ RWZI) die hernieuwbaar gas produceren’. Het kan dan ook gaan om bestaande vergistingsinstallaties. De installatie voor de opwerking en eventuele invoeding van hernieuwbaar gas moet dan wel nieuw zijn. De installatie mag verder geen deel uitmaken van een hernieuwbaar-gas-hub.

Vergassing

In de SDE+ regeling van 2016 is een categorie opengesteld voor de productie van hernieuwbaar gas uit vergassing van biomassa. Syngas wordt niet gesubsidieerd; dat moet immers eerst worden omgezet naar methaan voordat het op het gasnet wordt ingevoed.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015

Uitbreiding warmte

De categorie 'Uitbreiding warmte' is vervallen. Projecten kunnen naar andere categorieën uitwijken.

Thermische conversie gecombineerde opwekking

Vanaf 2016 wordt er in de categorie 'Thermische conversie gecombineerde opwekking' geen onderscheid meer gemaakt naar vermogen van de installatie. Deze categorieën zijn samengevoegd omdat de kleine installaties in de praktijk gebruik blijken te maken van dezelfde techniek als de grotere installaties.

Bij- en meestook

Jaarlijks mag voor maximaal 15% van de hernieuwbare energieproductie worden geëxperimenteerd met de input van biomassastromen. Vanaf 2016 mogen deze stromen ook bestaan uit A-hout.

Ketel industriële stoomproductie uit houtpellets

Als het gaat om de categorie 'Ketel industriële stoomproductie uit houtpellets', geldt dat de looptijd van de subsidie wordt teruggebracht van 12 naar 8 jaar. Die looptijd sluit namelijk beter aan bij de investeringstermijn voor dit type installatie. Nieuw in de categorie 'Ketel voor industriële stoom uit houtpellets met een vermogen van ≥ 10 MWth' is dat naast pellets uit vers hout, ook maximaal 15% pellets uit A-hout mogen worden toegepast. B-hout is niet toegestaan.

Omzetting MEP naar SDE+

Om de nuttige toepassing van warmte te stimuleren, kunnen MEP-subsidies voor WKK-installaties worden omgezet in een SDE+ subsidie. Binnen deze SDE+ categorie geldt een lagere subsidie voor de productie van elektriciteit. Om het verschil te compenseren en tegelijkertijd de productie van warmte te subsidiëren, is er een basisbedrag opgenomen voor de resterende looptijd van de MEP-subsidie: 1 jaar MEP-compensatie.

Bepaling vermogen bij gecombineerde opwekking

Bij gecombineerde opwekking van elektriciteit en warmte wordt onderscheid gemaakt in het warmtevermogen en het elektrisch vermogen van een installatie. Producenten kunnen de verhouding tussen warmte- en elektriciteitsproductie variëren. Bij uw subsidieaanvraag moet u het nominaal elektrisch vermogen (conform specificaties fabrikant), het nominaal warmtevermogen (conform specificaties fabrikant) en het totale vermogen van uw productie-installatie waarvoor u subsidie aanvraagt, invullen. Dit totale vermogen kan nooit groter zijn dan de som van het nominaal elektrisch vermogen en het nominaal warmtevermogen. Wanneer er sprake is van een combinatie van bijvoorbeeld een stoomturbine en een ketel dan kan het totale vermogen waarvoor u subsidie aanvraagt nooit hoger zijn dan het nominaal warmtevermogen van de ketel.

Bepaling elektrisch rendement productie-installatie

In de regeling zijn eisen opgenomen voor het elektrisch rendement van de installatie. Het elektrisch rendement wordt als volgt bepaald:

- voor een verbrandingsmotor: het elektrisch vermogen gedeeld door de som van het elektrisch vermogen en het warmtevermogen en
- voor een ketel met stoomturbine of ORC: het elektrisch vermogen gedeeld door het warmtevermogen van de ketel.

3. Fasering en tarieven Biomassa

Hernieuwbare warmte en WKK

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Biomassa hernieuwbare warmte en WKK	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Allesvergisting Warmte • Allesvergisting • Verlengde levensduur	0,060 0,056	0,060 0,056	0,060 0,056	0,060 0,056	0,025 0,014	0,031 0,017	7.000 7.000	12 12	4 3
Allesvergisting WKK • Allesvergisting • Verlengde levensduur	0,087 0,086	0,087 0,086	0,087 0,086	0,087 0,086	0,029 0,030	0,032 0,033	5.742 5.855	12 12	4 3
Mestvergisting Warmte • (Co-)vergisting • (Co-)vergisting verlengde levensduur • Monovergisting	0,078* 0,066* 0,090	0,078* 0,066* 0,109	0,078* 0,066* 0,109	0,078* 0,066* 0,109	0,025 0,014 0,025	0,031 0,017 0,031	7.000 7.000 7.000	12 12 12	4 3 4
Mestvergisting WKK • (Co-)vergisting • (Co-)vergisting verlengde levensduur • Monovergisting	0,090 0,090 0,090	0,110 0,101* 0,110	0,114* 0,101* 0,130	0,114* 0,101* 0,150**	0,029 0,030 0,039	0,032 0,033 0,042	5.732 5.855 8.000	12 12 12	4 3 4
Thermische conversie Warmte • Ketel op vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth • Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth en < 5 MWth • Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 5 MWth • Ketel op houtpellets ≥ 10 MWth	0,071 0,052 0,043 0,057	0,071 0,052 0,043 0,057	0,071 0,052 0,043 0,057	0,071 0,052 0,043 0,057	0,025 0,025 0,014 0,014	0,031 0,031 0,017 0,017	7.000 4.000 7.000 7.000	12 12 12 8	4 4 4 4

* Deze basisbedragen wijken af van de door ECN geadviseerde basisbedragen.

** Dit basisbedrag betreft het maximum basisbedrag voor hernieuwbare elektriciteit.

Vervolg →

Hernieuwbare warmte en WKK vervolg

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Biomassa hernieuwbare warmte en WKK	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Thermische conversie WKK • Biomassa ≤ 100 MWe	0,077	0,077	0,077	0,077	0,020	0,023	7.500	12	4
Thermische conversie WKK Verlengde levensduur ≤ 50 MWe • Geen MEP-compensatie • Met 1 jaar MEP-compensatie	0,063 0,066	0,063 0,066	0,063 0,066	0,063 0,066	0,023 0,023	0,026 0,026	4.429 4.429	12 12	3 3
Bestaande capaciteit voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales	0,090	0,107	0,107	0,107	0,039	0,042	5.839	8	3
Nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales	0,090	0,110	0,114	0,114	0,039	0,042	7.000	8	3
AWZI/RWZI • Thermische drukhydrolyse	0,090	0,093	0,093	0,093	0,039	0,042	8.000	12	4
RWZI • Thermofiele gisting van secundair slib	0,060	0,060	0,060	0,060	0,029	0,032	5.729	12	4

Hernieuwbaar gas

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Biomassa hernieuwbaar gas	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Allesvergisting • Allesvergisting • Verlengde levensduur	0,060 0,059	0,060 0,059	0,060 0,059	0,060 0,059	0,020 0,020	0,022 0,022	8.000 8.000	12 12	4 3
Mestvergisting • (Co-)vergisting • (Co-)vergisting verlengde levensduur • Monovergisting	0,064 0,064 0,064	0,076* 0,067* 0,078	0,076* 0,067* 0,092	0,076* 0,067* 0,106**	0,020 0,020 0,020	0,022 0,022 0,022	8.000 8.000 8.000	12 12 12	4 3 4
Biomassavergassing	0,064	0,078	0,092	0,106**	0,020	0,022	7.500	12	4
AWZI/RWZI solo	0,032	0,032	0,032	0,032	0,020	0,022	8.000	12	4

* Deze basisbedragen wijken af van de door ECN geadviseerde basisbedragen.

** Dit basisbedrag betreft het maximum basisbedrag voor hernieuwbaar gas.

4. Rekenvoorbeelden Biomassa

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Thermische conversie ≤ 100 MWe (warmtekracht)

Maximum basisbedrag vanaf fase 1	7,7 €/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	2,3 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 7,7 €/kWh	$7,7 - 2,3 = 5,4 \text{ €/kWh} = 54 \text{ €/MWh}$
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	7.500
Totaal nominaal vermogen	45 MWth
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een ketelvermogen van 45 MW	$45 * 7.500 = 337.500 \text{ MWh}$
Elektrisch rendement moet groter zijn dan 10%.	
Stel: de jaarproductie elektriciteit + warmte waarvoor u subsidie aanvraagt = 330.000 MWh. De jaarproductie waarvoor u subsidie aanvraagt is lager dan de maximale subsidiabele jaarproductie van 337.500 MWh. In dat geval wordt subsidie verleend voor maximaal 330.000 MWh/jaar.	
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 7,7 €/kWh	$54 * 330.000 = \text{€ } 17.820.000$

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Co-vergisting van mest, hernieuwbaar gas

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	6,4 €/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	7,6 €/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	2,2 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 6,4 €/kWh	$6,4 - 2,2 = 4,2 \text{ €/kWh} = 42 \text{ €/MWh}$
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 7,6 €/kWh	$7,6 - 2,2 = 5,4 \text{ €/kWh} = 54 \text{ €/MWh}$
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	8.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 3 MW (dit is circa 306 Nm ³ /uur)	$3 * 8.000 = 24.000 \text{ MWh}$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 6,4 €/kWh	$42 * 24.000 = \text{€ } 1.008.000$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 7,6 €/kWh	$54 * 24.000 = \text{€ } 1.296.000$

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Ketel op vaste biomassa $\geq 0,5$ MWth en < 5 MWth

Maximum basisbedrag vanaf fase 1	5,2 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	3,1 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 5,2 €ct/kWh	$5,2 - 3,1 = 2,1$ €ct/kWh = 21 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	4.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een thermisch vermogen van 2 MWth	$2 * 4.000 = 8.000$ MWh
Stel: de installatie waarvoor u subsidie aanvraagt heeft een thermisch vermogen van 2 MWth en de verwachte jaarlijkse vollasturen zijn 4.500. De jaarproductie van uw installatie bedraagt dan 9.000 MWh. De jaarproductie waarvoor u subsidie aanvraagt is hoger dan de maximale subsidiabele jaarproductie. In dit geval wordt subsidie verleend voor maximaal 8.000 MWh/jaar.	
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 5,2 €ct/kWh	$21 * 8.000 = € 168.000$
Indien uit uw businesscase blijkt dat het project rendabel is bij minder dan de maximaal mogelijke subsidie, dan heeft u de mogelijkheid om voor een lager bedrag een aanvraag in te dienen. Omdat alle aangevraagde projecten onderling concurreren op het aangevraagde bedrag, maakt u hiermee meer kans om voor budget in aanmerking te komen. Uw project heeft op deze manier een voordeel ten opzichte van minder kosteneffectieve projecten.	
Bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt in fase 1 (vrije categorie)	5,0 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	3,1 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 5,0 €ct/kWh	$5,0 - 3,1 = 1,9$ €ct/kWh = 19 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	4.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een thermisch vermogen van 2 MWth	$2 * 4.000 = 8.000$ MWth
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 5,0 €ct/kWh	$19 * 8.000 = € 152.000$

Op de pagina 'Berekening' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie bepaald wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2016 is een voorlopige bijdrage die gebaseerd is op het voorlopige correctiebedrag voor 2016. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop vindt ook een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen plaats. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

GEOOTHERMIE

U kunt in 2016 een beroep doen op de SDE+ regeling voor installaties die aardwarmte gebruiken als energiebron. Er zijn subsidies beschikbaar voor geothermische warmte en geothermie in combinatie met warmte/kracht. De categorie 'Geothermie warmte met een diepte ≥ 500 meter' is uitgebreid. Het gebruik van bestaande olie- en gasputten en het boren van een extra put worden vanaf 2016 toegestaan.

1. Voor welke Geothermie-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016?

Voor Geothermie zijn er in SDE+ 2016 vijf categorieën van subsidiemogelijkheden:

- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter;
- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter, waarbij voor één of beide putten van het doublet gebruik wordt gemaakt van bestaande olie- of gasputten;
- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter, waarbij uitbreiding van een productie-installatie plaatsvindt;
- Geothermie warmte met een diepte van minimaal 3.500 meter;
- Geothermie gecombineerde opwekking met een diepte van minimaal 500 meter (WKK).

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015

In 2016 is de categorie 'Geothermie warmte met een diepte van minimaal 500 meter' uitgebreid. Het gebruik van bestaande olie- en gasputten is vanaf 2016 toegestaan. Ook is uitbreiding van bestaande geothermieprojecten mogelijk door het boren van een extra put.

Het nominaal vermogen bij Geothermie moet bepaald zijn bij een waarschijnlijkheid van tenminste 50% (P50).

Het nominaal vermogen van de gehele WKK-installatie wordt gelijkgesteld aan het warmtevermogen van de geothermische bron.

Geologisch onderzoek

Om een goede inschatting van de energieproductie te kunnen maken, wordt vanaf 2014 een geologisch onderzoek ter onderbouwing van de budgetclaim gevraagd. Het geologisch onderzoek moet voldoen aan het 'Model Geologisch Onderzoek SDE+'. U dient het onderzoek bij de indiening van uw aanvraag mee te sturen. U kunt hiervoor overigens ook gebruik maken van het rapport 'Geologisch Onderzoek SEI Aardwarmte' of het rapport 'Geologisch Onderzoek RNES Aardwarmte 2014 of 2015'.

Opsporingsvergunning

Als er een opsporingsvergunning in het kader van de Mijnbouwwet nodig is, moet deze verleend zijn op het moment dat u de subsidieaanvraag indient. Ook hier vragen wij u de vergunning aan uw subsidieaanvraag toe te voegen.

3. Fasering en tarieven Geothermie

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Geothermie	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Geothermie WKK • ≥ 500 m diep	0,090	0,110	0,112	0,112	0,017	0,020	4.091	15	4
Geothermie warmte									
• ≥ 500 m diep	0,056	0,056	0,056	0,056	0,014	0,017	5.500	15	4
• ≥ 500 m diep	0,056	0,056	0,056	0,056	0,014	0,017	5.500	15	4
Ombouw van bestaande olie- en/of gasputten • ≥ 500 m diep	0,056	0,056	0,056	0,056	0,014	0,017	5.500	15	4
Uitbreiding productie-installatie • ≥ 3.500 m diep	0,062	0,062	0,062	0,062	0,014	0,017	7.000	15	4

4. Rekenvoorbeeld Geothermie

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Geothermie warmte met een diepte ≥ 3.500 meter

Maximum basisbedrag vanaf fase 1	6,2 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	1,7 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 6,2 €ct/kWh	$6,2 - 1,7 = 4,5$ €ct/kWh = 45 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	7.000
Jaarproductie bij een installatie bestaande uit 1 doublet met een vermogen van 20 MW	$20 * 7.000 = 140.000$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 1 voor 6,2 €ct/kWh	$45 * 140.000 = € 6.300.000$

Op de pagina 'Berekening' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie bepaald wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2016 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2016. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

WATER

SDE+ subsidieert in 2016 ook installaties die energie halen uit waterkracht, vrije stromingsenergie en osmose. Onder de categorie 'Vrije stromingsenergie' kunt u bovendien een subsidieaanvraag indienen voor golfenergie.

1. Voor welke Water-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016?

Waterkracht

Er is subsidie mogelijk voor:

- Nieuwe waterkrachtinstallaties met een verval ≥ 50 cm en
- Renovatie van bestaande waterkrachtinstallaties met nieuwe turbines en een verval ≥ 50 cm.

Vrije stromingsenergie

U kunt subsidie aanvragen voor waterturbines die bijvoorbeeld gebruik maken van getijdenenergie met een verval < 50 cm. In alle gevallen gaat het om energie uit water dat niet specifiek voor de productie van energie omhoog gepompt is.

Golfenergie

Via SDE+ 2016 is subsidie mogelijk voor een productie-installatie waarmee de energie van golven wordt omgezet in hernieuwbare elektriciteit.

Osmose

U kunt subsidie aanvragen voor een productie-installatie die hernieuwbare elektriciteit genereert door middel van het verschil in zoutconcentraties tussen twee watermassa's.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015

In 2016 geldt voor de categorie 'Renovatie van bestaande waterkracht' dat alle turbines waarvoor subsidie wordt aangevraagd nieuw geplaatst moeten worden in bestaande kunstwerken. De overige onderdelen hoeven niet nieuw te zijn.

Subsidie voor Golfenergie kunt u aanvragen in de categorie 'Vrije stromingsenergie'.

3. Fasering en tarieven Water

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Water	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Waterkrachtinstallatie									
• Nieuw verval ≥ 50 cm	0,090	0,110	0,130	0,150	0,039	0,042	5.700	15	4
• Renovatie met nieuwe turbine verval ≥ 50 cm	0,090	0,108	0,108	0,108	0,039	0,042	2.600	15	4
Vrije stromingsenergie verval < 50 cm en golfenergie	0,090	0,110	0,130	0,150	0,039	0,042	3.700	15	4
Osmose	0,090	0,110	0,130	0,150	0,039	0,042	8.000	15	4

4. Rekenvoorbeeld Water

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Renovatie waterkrachtinstallatie van 12 MWe en verval ≥ 50 cm

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €ct/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	10,8 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	4,2 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$9,0 - 4,2 = 4,8$ €ct/kWh = 48 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,8 €ct/kWh	$10,8 - 4,2 = 6,6$ €ct/kWh = 66 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	2.600
Maximale subsidiabele jaarproductie voor gerenoveerde waterkrachtinstallatie van 12 MWe	$12 * 2.600 = 31.200$ MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$48 * 31.200 = € 1.497.600$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,8 €ct/kWh	$66 * 31.200 = € 2.059.200$

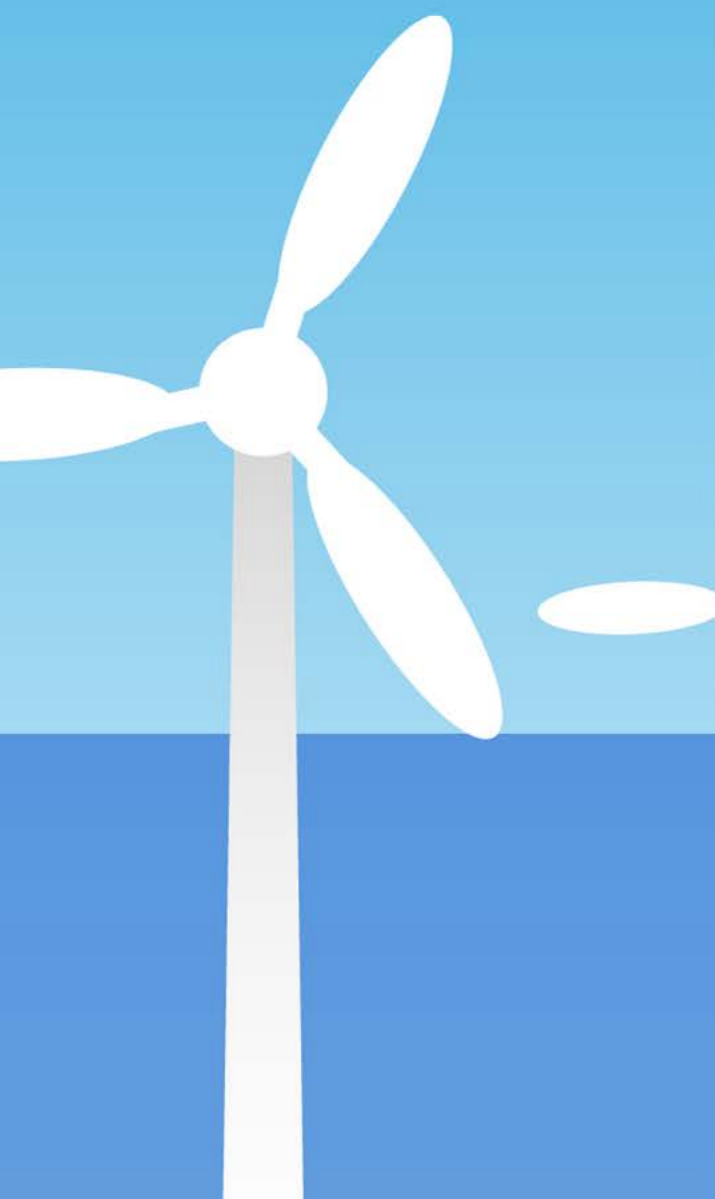
Op de pagina '[Berekening](#)' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie bepaald wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2016 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2016. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

WIND

In 2016 kunt u SDE+ subsidie aanvragen voor windturbines in de categorieën ‘Wind op land’, ‘Wind op primaire waterkering’ en ‘Wind in meer’.

Voor de categorie ‘Wind op zee’ opent in 2016 een aparte tenderregeling.

1. Voor welke Wind-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016?

Binnen SDE+ 2016 bestaan de volgende drie subsidiecategorieën voor wind:

- Wind op land;
- Wind op primaire waterkering;
- Wind in meer.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015

Windkaart

Alle gemeentes in Nederland zijn ingedeeld in de volgende vier windsnelheidscategorieën:

- $\geq 8,0$ m/s
- $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s
- $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s
- $< 7,0$ m/s

De kaart '[Windsnelheid per gemeente in Nederland](#)' toont de gemiddelde windsnelheid per gemeente in Nederland en is gebaseerd op een windkaart van het KNMI.

Binnen SDE+ 2016 gebruiken we dezelfde windkaart met indeling van gemeentes als in 2015. Per windcategorie is een subsidiebedrag berekend. Het maximumbedrag waarvoor u subsidie kunt aanvragen is afhankelijk van de gemeente waarin het project wordt gerealiseerd.

Wind op primaire waterkering

In 2015 is de nieuwe categorie 'Wind op verbindende waterkeringen' geopend. Deze categorie is in 2016 uitgebreid.

U kunt nu ook subsidie aanvragen voor windmolens binnen de kern- of beschermingszone. Het gaat dan om windmolens aan de waterkant van een waterkering die grenst aan de Noordzee, de Westerschelde, de Oosterschelde, de Waddenzee, de Dollard of de Eems. Deze categorie heet in 2016 'Wind op primaire waterkering' in plaats van 'Wind op verbindende waterkeringen'.

Wind in meer

Er is subsidie mogelijk voor turbines waarvan de fundering volledig in het water van een meer van minimaal 1 km² staat. Daarnaast moet het hart van de fundering op een afstand van tenminste 25 m van de waterkant staan. Het gaat dan bijvoorbeeld om het IJsselmeer of de Zeeuwse wateren. Stel, er staat op het moment van de subsidieaanvraag op de locatie al een productie-installatie met een hoger vermogen of die installatie heeft er gestaan. In dat geval komt het project alleen voor subsidie in aanmerking als het vermogen per windturbine bij de vervanging met minstens 1 MW toeneemt.

Vervanging van windturbines

In 2016 is de vervangingscategorie van 2015 vervallen.

De definitie van de windcategorieën die wél worden opengesteld zijn aangepast. Bij de vervanging van windturbines kan uitsluitend subsidie worden aangevraagd:

- als het nominaal en te realiseren vermogen per windturbine tenminste met 1 MW toeneemt of
- als de te vervangen of vervangen windturbine op het moment van vervanging 15 jaar oud is en minstens 13 jaar vóór de subsidieaanvraag in gebruik genomen is.

Windviewer en windrapport

De haalbaarheidsstudie voor windprojecten moet een windrapport bevatten. Onderdeel van dat windrapport is een windenergie-opbrengstberekening. In SDE+ 2016 wordt voor het opstellen van de windenergie-opbrengstberekening een maximale gemiddelde windsnelheid voorgeschreven op basis van de [Windviewer](#). De Windviewer geeft voor elke locatie in Nederland op elke hoogte tussen de 20 en 160 meter de gemiddelde windsnelheid weer. Deze gemiddelde windsnelheid is gebaseerd op de winddata van het KNMI over de periode 2004-2013. Met de introductie van de Windviewer SDE+ vervalt de eis dat de organisatie die de windrapporten opstelt onafhankelijk moet zijn.

Geen 'Wind op zee' in SDE+ 2016

De categorie 'Wind op zee' maakt geen deel uit van de SDE+ 2016. Op 1 juli 2016 is voor deze categorie een aparte tenderregeling gepubliceerd. Deze regeling gaat op 15 september 2016 open.

3. Fasering en tarieven Wind

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Wind	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Wind op land									
- ≥ 8,0 m/s	0,070	0,070	0,070	0,070	0,030	0,038	*	15	4
- ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	0,076	0,076	0,076	0,076	0,030	0,038	*	15	4
- ≥ 7,0 en < 7,5 m/s	0,082	0,082	0,082	0,082	0,030	0,038	*	15	4
- < 7,0 m/s	0,090	0,093	0,093	0,093	0,030	0,038	*	15	4
Wind op primaire waterkering									
- ≥ 8,0 m/s	0,075	0,075	0,075	0,075	0,030	0,038	*	15	4
- ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	0,082	0,082	0,082	0,082	0,030	0,038	*	15	4
- ≥ 7,0 en < 7,5 m/s	0,087	0,087	0,087	0,087	0,030	0,038	*	15	4
- < 7,0 m/s	0,090	0,099	0,099	0,099	0,030	0,038	*	15	4
Wind in meer, water ≥ 1 km²	0,090	0,110	0,114	0,114	0,030	0,038	*	15	4

* Netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.

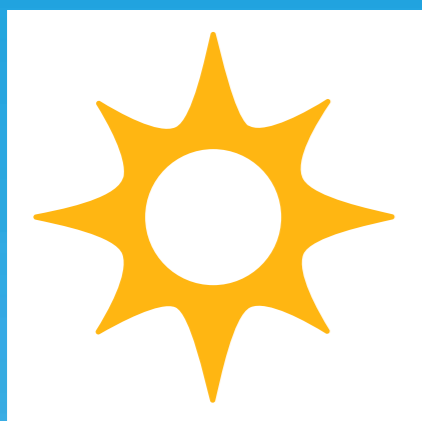

4. Rekenvoorbeeld Wind

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Wind op land < 7,0 m/s
Bijvoorbeeld een project in de gemeente Amersfoort

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	9,3 €/kWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen, de netto P50-waarde vollasturen uit het windrapport van de aanvrager. Deze waarde wordt per project bepaald.	1.920
Voorlopig correctiebedrag 2016	3,8 €/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/kWh	$9,0 - 3,8 = 5,2 \text{ €/kWh} = 52 \text{ €/MWh}$
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 9,3 €/kWh	$9,3 - 3,8 = 5,5 \text{ €/kWh} = 55 \text{ €/MWh}$
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 3 MW	$3 * 1.920 = 5.760 \text{ MWh}$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €/kWh	$52 * 5.760 = \text{€ } 299.520$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 9,3 €/kWh	$55 * 5.760 = \text{€ } 316.800$

Op de pagina 'Berekening' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie berekend wordt en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2016 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2016. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

ZON

De SDE+ regeling biedt in 2016 subsidiemogelijkheden voor de productie van zonnestroom en zonnewarmte. De categorie 'Zon-PV vanaf 15 kWp' is alleen opengesteld voor installaties die aangesloten zijn op een grootverbruikersaansluiting.

De categorie 'Zonthermie' staat open voor subsidieaanvragen voor installaties met een afgedekte zonnecollector en een apertuuroppervlakte $\geq 200 \text{ m}^2$ of een totaal thermisch vermogen $\geq 140 \text{ kW}$.

1. Voor welke Zon-installaties is er SDE+ subsidie mogelijk in 2016?

Hernieuwbare elektriciteit

Er is subsidie mogelijk voor fotovoltaïsche zonnepanelen (Zon-PV) met een vermogen ≥ 15 kWp en een grootverbruikersaansluiting.

Hernieuwbare warmte

U kunt subsidie aanvragen voor 'Zonthermie met een apertuuroppervlakte ≥ 200 m²', waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van afgedekte collectoren. In de najaarsronde kunt u ook een subsidieaanvraag indienen voor een zonthermieproject met een totaal thermisch vermogen van tenminste 140 kW.

2. Kenmerken en wijzigingen ten opzichte van 2015

Zon-PV

De categorie 'Zon-PV ≥ 15 kWp' wordt ook in 2016 alleen opengesteld voor installaties die worden aangesloten op een

grootverbruikersaansluiting. Dat is een aansluiting van meer dan 3 * 80A op het elektriciteitsnet. Met het aanschaffen van een grootverbruikersinstallatie kunnen hoge kosten gepaard gaan. De netbeheerder kan u inzicht geven in deze kosten. Als u een aanvraag indient maar geen eigenaar bent van de beoogde locatie voor de productie-installatie, dan bent u verplicht om een verklaring van de eigenaar met uw aanvraag mee te sturen. In deze verklaring geeft de eigenaar toestemming voor het installeren en exploiteren van de productie-installatie op de beoogde locatie.

Haalbaarheidsstudie

Vraagt u subsidie aan voor meer dan 500 kWp? Dan bent u verplicht een haalbaarheidsstudie uit te voeren en deze aan uw aanvraag toe te voegen. Vanaf 2016 geldt dat ook als u subsidie aanvraagt voor meer projecten met een totaal vermogen van meer dan 500 kWp in dezelfde openstellingsronde.

Komt bij een aanvraag de som van het totale vermogen van de productie-installaties hoger uit dan 500 kWp? Dan voegt u vanaf de aanvraag, waarbij deze grens wordt overschreden en bij elke nieuwe aanvraag daarna een haalbaarheidsstudie toe.

Omgevingsvergunning

Voor Zon-PV-installaties in veldopstelling is meestal een omgevingsvergunning nodig. Als er geen omgevingsvergunning nodig is, moet u dat aan kunnen tonen door relevante documentatie mee te sturen.

Zonthermie

Voor de categorie 'zonthermie' kunt u SDE+ 2016 subsidie aanvragen voor installaties, waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van 'afgedekte' collectoren, met apertuuroppervlakte ≥ 200 m² of met een totaal thermisch vermogen van tenminste 140 kW. Voor kleinere systemen is de Investeringssubsidie voor duurzame energie (ISDE) van toepassing.

3. Fasering en tarieven Zon

	Fase 1 Vanaf 27 september 9.00 uur	Fase 2 Vanaf 3 oktober 17.00 uur	Fase 3 Vanaf 10 oktober 17.00 uur	Fase 4 Vanaf 17 oktober 17.00 uur tot 27 oktober 17.00 uur	Basis- energieprijs	Voorlopig correctiebedrag 2016	Maximum vollasturen per jaar	Maximale looptijd subsidie (jaren)	Uiterlijke termijn ingebruikname (jaren)
Zon	Maximum basisbedrag / fasebedrag (€ / kWh)				(€ / kWh)				
Zon-PV ≥ 15 kWp en aansluiting $> 3*80$ A	0,090	0,110	0,128	0,128	0,035	0,044	950	15	3
Zonthermie apertuuroppervlakte ≥ 200 m ² of vermogen ≥ 140 kWth	0,090	0,103	0,103	0,103	0,025	0,031	700	15	3

4. Rekenvoorbeelden Zon

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Zon-PV ≥ 15 kWp (elektriciteit)

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €ct/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 3	12,8 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	4,4 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$9,0 - 4,4 = 4,6$ €ct/kWh = 46 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 3 voor 12,8 €ct/kWh	$12,8 - 4,4 = 8,4$ €ct/kWh = 84 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen#	950
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 200 kWp#	$200 * 950 = 190.000$ kWh = 190 MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$46 * 190 = € 8.740$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 3 voor 12,8 €ct/kWh	$84 * 190 = € 15.960$

Bij een aanvraag voor 'Zon-PV ≥ 15 kWp' hoeft u geen productieraming (= vermogen * vollasturen) op te geven. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gaat in uw beschikking uit van het maximum aantal subsidiabele vollasturen van 950.

Op de pagina '[Berekening](#)' van de SDE+ website staat beschreven hoe de hoogte van de SDE+ subsidie wordt vastgesteld en hoeveel er wordt uitgekeerd. De hier weergegeven bijdrage SDE+ 2016 is een voorlopige bijdrage, gebaseerd op het voorlopige correctiebedrag voor 2016. Het correctiebedrag wordt in het kalenderjaar volgend op het productiejaar definitief vastgesteld. Daarop volgt een bijstelling van de al uitbetaalde voorschotbedragen. Het voorlopige en definitieve correctiebedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de energieprijzen. Het basisbedrag of het fasebedrag waarvoor u subsidie aanvraagt, geldt voor de hele looptijd van de SDE+ subsidie.

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Zonthermie apertuuroppervlakte ≥ 200 m² of vermogen ≥ 140 kWth (warmte)

Maximum fasebedrag fase 1 (vrije categorie)	9,0 €ct/kWh
Maximum basisbedrag vanaf fase 2	10,3 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2016	3,1 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$9,0 - 3,1 = 5,9$ €ct/kWh = 59 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,3 €ct/kWh	$10,3 - 3,1 = 7,2$ €ct/kWh = 72 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen#	700
Totaal thermisch vermogen van de installatie	140 kW
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een thermisch vermogen van 140 kW#	$140 * 700 = 98.000$ kWh = 98 MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag in fase 1 voor 9,0 €ct/kWh	$59 * 98 = € 5.782$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2016 bij aanvraag vanaf fase 2 voor 10,3 €ct/kWh	$72 * 98 = € 7.056$

Bij een aanvraag voor Zonthermie vult u de apertuuroppervlakte en het vermogen in. U hoeft geen productieraming (= vermogen * vollasturen) op te geven.

Aanvragen openstellingsronde najaar 2016: 27 september - 27 oktober

Wilt u gebruik maken van de SDE+ regeling? Het aanvragen van subsidie gaat snel en gemakkelijk via het online eLoket van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De SDE+ najaarsronde 2016 loopt van 27 september, 9.00 uur tot 27 oktober, 17.00 uur. De openstelling verloopt in vier fases en per fase loopt het fasebedrag op.

1. Inloggen op het eLoket

Voordat u gebruik kunt maken van het eLoket moet u zich identificeren met een gebruikersnaam en een wachtwoord. Ondernemingen en instellingen identificeren zich met eHerkenning. Particulieren doen dat met een DigiD voor burgers.

2. Profiel aanmaken

Maakt u voor het eerst gebruik van het eLoket? Maak dan eerst een profiel aan. U vult hier eenmalig de contactgegevens in die bij het KvK- of BSN-nummer van het gebruikte identificatiemiddel horen. Als u als intermediair een aanvraag indient voor een ander, vult u hier uw eigen gegevens in.

3. Concept aanvraag aanmaken

U kunt inloggen via de button '[SDE+ aanvragen](#)' op de SDE+ website. U komt dan direct op het scherm waar u uw SDE+ aanvraag kunt aanmaken. U kunt ook via de startpagina van eLoket binnenkomen. U vindt de aanvraagformulieren voor SDE+ dan op het tabblad 'Nieuwe aanvraag'. In de

formulierencatalogus die vervolgens zichtbaar wordt, klikt u op 'Stimulering Duurzame Energieproductie 2016 (SDE+)'. Vervolgens geeft u onder het tabblad 'Thema selecteren' aan voor welke categorie productie-installaties u een aanvraag wilt indienen. Op het tabblad 'Formulier aanmaken' beantwoordt u enkele vragen. Daarna wordt het juiste formulier voor u aangemaakt.

4. Invullen

U bent nu aangekomen bij het formulier met de voor uw aanvraag relevante vragen. Voordat u naar een volgend tabblad gaat, kunt u met de knop 'Controleren' uw invoer checken. Als er gegevens ontbreken of als bepaalde gegevens niet juist zijn ingevoerd, krijgt u daar een melding van. In het laatste tabblad van het aanvraagformulier voegt u de bijlagen toe. Verplichte bijlagen zijn aangeduid met een *. Controleer de hele aanvraag op fouten voordat u hem verzendt. Krijgt u nog foutmeldingen? Navigeer dan naar het vermelde tabblad om uw invoer te corrigeren. U kunt uw aanvraag verzenden vanaf de opening op 27 september 2016, 9.00 uur. U kunt uw aanvraag altijd tussentijds opslaan als concept. Om uw aanvraag in te dienen logt u dan op een later moment opnieuw in en doorloopt u de stappen onder punt 5 om de aanvraag te verzenden.

5. Verzenden

Om een correct ingevuld formulier te verzenden, klikt u op 'Naar verzenden' onder het tabblad 'Controleren'. Hier controleert u nog een laatste keer of alle gegevens juist zijn ingevuld. Alle vragen en antwoorden verschijnen onder elkaar op het scherm. U geeft aan in welke fase en voor welk bedrag per kilowattuur u de aanvraag indient. Vervolgens vinkt u 'Verklaring en ondertekening' aan. Hierna dient u de aanvraag definitief in door op 'Ondertekenen en verzenden' te klikken. U ontvangt een e-mailbevestiging op het adres dat u in uw profiel hebt opgegeven.

6. Terugvinden

Uw aanvraagformulier wordt automatisch opgeslagen als u naar een volgend tabblad navigeert. U kunt de gegevens ook tussendoor zelf opslaan. Opgeslagen aanvragen vindt u terug in 'Mijn overzicht'. Ingediende aanvragen hebben een projectnummer. Dit nummer kunt u gebruiken bij correspondentie over uw aanvraag.

Hebt u nog geen eHerkenning of DigiD?

Via onderstaande link vraagt u eHerkenning of een DigiD aan. Houdt u rekening met een doorlooptijd van enkele dagen. Bij een aanvraag voor SDE+ subsidie is een eHerkenningmiddel op betrouwbaarheidsniveau 1 vereist.

www.eherkenning.nl en www.digid.nl

Gebundelde aanvragen van wind en hernieuwbare gas-hubs

U kunt aanvragen bundelen in de windcategorieën en voor productie-installaties die onderdeel zijn van een hernieuwbaar gas-hub. Dit kan handig zijn als de gezamenlijke aanvragers het project alleen willen uitvoeren als alle aanvragen in de bundel worden gehonoreerd. Als er op één dag meer subsidies aangevraagd worden dan er budget beschikbaar is, rangschikken wij de aanvragen op volgorde van de aanvraagbedragen. Bij een gebundelde aanvraag geldt dan het hoogste bedrag van de aanvragen in de bundel. Als er geloot moet worden, dan wordt de bundel als één aanvraag gezien.

Vorbereiding van uw aanvraag: welke bijlagen stuurt u mee?

In het aanvraagformulier voor SDE+ 2016 wordt per categorie een specifiek aantal bijlagen gevraagd.

Toestemming van de eigenaar

Bent u zelf niet de eigenaar van de beoogde locatie voor de productie-installatie? Volgens SDE+ hebt u dan vooraf en uiterlijk op het moment van de aanvraag toestemming van de eigenaar van de beoogde locatie nodig.

In het aanvraagformulier geeft u aan of u eigenaar bent van de beoogde locatie. Is dat niet het geval, dan stuurt u de formele toestemming van de eigenaar van de locatie met uw aanvraag mee. De eigenaar verklaart daarin dat hij of zij toestemming geeft voor het installeren en exploiteren van de productie-installatie op de beoogde locatie.

Haalbaarheidsstudie

Vanaf een vermogen van 0,5 MW / 500 kWp is het verplicht een haalbaarheidsstudie (zie Downloads) aan de aanvraag toe te voegen. De haalbaarheidsstudie bestaat in ieder geval uit een exploitatieberekening, een onderbouwing van het eigen vermogen, een plan voor de financiering en een uitgewerkt tijdschema voor de ingebruikname van de productie-installatie.

Het eigen vermogen onderbouwt u met stukken waaruit blijkt dat de benodigde (financiële) middelen beschikbaar zijn. Voor de volledigheid van uw aanvraag geeft u in ieder geval inzicht in:

- *het eigen vermogen dat wordt ingebracht voor de investering én*
- *het eigen vermogen van de aanvrager zelf.*

Voor windprojecten is daarnaast een windrapport verplicht als bijlage. Afhankelijk van het project worden er extra gegevens opgevraagd. Informatie over de haalbaarheidsstudie vindt u op de SDE+ website.

Vraagt u in dezelfde openstellingsronde in de categorie 'Zon-PV' voor meer projecten subsidie aan en hebben deze projecten een totaal vermogen van meer dan 500 kWp? Dan bent u vanaf 2016 verplicht een haalbaarheidsstudie aan uw subsidieaanvragen toe te voegen. U voegt vanaf de aanvraag, waarbij de grens van 500 kWp wordt overschreden en bij elke nieuwe aanvraag daarna een haalbaarheidsstudie toe. Hetzelfde geldt voor 'Zon-PV' projecten met een vermogen groter dan 500 kWp.

Geologisch onderzoek

Doet u een aanvraag in de categorie Geothermie? Dan is een geologisch onderzoek vereist. Voeg dat onderzoek toe bij de indiening van uw aanvraag. Het geologisch onderzoek moet voldoen aan het 'Model Geologisch Onderzoek SDE+'.

U mag hiervoor ook het rapport 'Geologisch Onderzoek SEI Aardwarmte' of het rapport 'Geologisch Onderzoek RNEs Aardwarmte 2014 of 2015' gebruiken.

Benodigde vergunningen

Vaak zijn voor productie-installaties één of meer vergunningen vereist. Op het moment dat u uw aanvraag indient, moeten deze vergunningen zijn afgegeven door het bevoegd gezag. Als aanvrager wordt u geacht op de hoogte te zijn van de vergunningsvereisten die betrekking hebben op de productie-installatie waarvoor u een subsidieaanvraag indient.

Op grond van het 'Besluit SDE' wordt in het aanvraagformulier gevraagd of voor de productie-installatie vergunningen vereist zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Vergunningen in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Omgevingsvergunning);
- Vergunningen op grond van hoofdstuk 6, paragraaf 6 van het Waterbesluit (Watervergunning) en/of
- Vergunningen in het kader van de Mijnbouwwet.

U geeft op het formulier aan of de gevraagde vergunningen vereist zijn. Beantwoordt u een aanvraag met 'ja', dan stuurt u de vergunning(en) ook mee.

Bij uw Omgevingsvergunning(en) vragen wij u naast de verleende vergunning(en) ook de vergunningsaanvraag/aanvragen mee te sturen bij uw subsidieaanvraag.

Zijn op grond van de Wabo een of meer meldingen vereist?

Dan vragen wij u een kopie van deze melding(en) bij uw subsidieaanvraag toe te voegen.

Aandachtspunten

- U kunt uw aanvraag indienen in de periode van 27 september, 9.00 uur tot 27 oktober, 17.00 uur.
- Zorg dat uw aanvraag volledig is met een goed onderbouwd project, een sterke haalbaarheidsstudie, alle benodigde vergunningen en bijlagen en een compleet digitaal aanvraagformulier.
- U kunt per openstellingsronde maximaal één aanvraag indienen per categorie productie-installaties en per adres waarop de productie-installatie wordt geplaatst.
- Het bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt kan variëren. Het maximum basisbedrag is afhankelijk van de technologie. Ook kunt u subsidie aanvragen voor een lager bedrag in de vrije categorie.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland behandelt de aanvragen op volgorde van binnenkomst. Wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Als er op een dag meer aanvragen binnenkomen dan er budget beschikbaar is, rangschikken wij de aanvragen op volgorde van de aanvraagbedragen. De aanvraag met het laagste bedrag is als eerste aan de beurt. Als de budgetgrens tussen aanvragen met een gelijk bedrag valt, wordt er tussen deze aanvragen geloot.
- Aanvragen die wij om 17.00 uur of later ontvangen, worden voor de verdeling van het subsidiebudget aangemerkt als ontvangen op de volgende werkdag.
- Aanvragen voor windcategorieën en aanvragen voor productie-installaties die onderdeel zijn van een hernieuwbare gas-hub, kunnen gebundeld worden aangevraagd. Op de website van SDE+ vindt u meer informatie over gebundeld aanvragen in het eLoket.
- Om subsidie te kunnen toekennen, hebben wij een volledige aanvraag nodig. Daarom moeten alle vereiste vergunningen en bijlagen met de aanvraag worden meegestuurd.

SDE+ ontvangen

Is er SDE+ subsidie aan u toegekend? Dan moet u nog enkele stappen zetten om die subsidie ook daadwerkelijk uitgekeerd te krijgen.

- U moet het project realiseren en de productie-installatie in gebruik nemen.
- U moet zich inschrijven bij een certificerende instantie. Voor hernieuwbare elektriciteit en warmte doet u dat bij CertiQ. Voor hernieuwbaar gas meldt u zich bij Vertogas.
- U moet zich door de netbeheerder (of in het geval van warmte door het meetbedrijf) laten vaststellen als producent van hernieuwbare energie.

Als u deze stappen doorlopen hebt, ontvangt u iedere maand een voorschot. Elk jaar passen wij achteraf een correctie toe op basis van de werkelijke energieprijzen en de gecertificeerde meterstanden die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontvangt.

Pijlers van SDE+

1. Eén integraal budgetplafond

Er is één subsidieplafond vastgesteld voor alle categorieën samen. In de openstellingsronde SDE+ najaar 2016 is 5 miljard euro beschikbaar. Als er op één dag meer aanvragen binnenkomen dan er budget beschikbaar is, rangschikken wij de aanvragen op volgorde van de aanvraagbedragen. De aanvraag met het laagste bedrag is als eerste aan de beurt. Als de budgetgrens tussen aanvragen met een gelijk bedrag valt, wordt er tussen deze aanvragen geloot.

2. Een gefaseerde openstelling

SDE+ gaat gefaseerd open. In 2016 worden vier fases opengesteld in de periode 27 september, 9.00 uur tot 27 oktober, 17.00 uur. Iedere fase heeft een maximum fasebedrag dat oploopt van 9 €ct/kWh (6,4 €ct/kWh voor hernieuwbaar gas) in fase 1 tot 15 €ct/kWh (10,6 €ct/kWh voor hernieuwbaar gas) in fase 4. Voor iedere technologie geldt een maximum basisbedrag. Daarboven wordt geen subsidie uitgekeerd. In fase 1 kunnen kosteneffectieve technologieën met een maximum fasebedrag lager dan of gelijk aan 9 €ct/kWh een aanvraag indienen. Aanvragers in fase 1 hebben een grotere kans dat er voldoende budget beschikbaar is dan technologieën met een hoger maximum basisbedrag.

3. Een maximum fasebedrag

SDE+ 2016 gaat uit van een maximum fasebedrag van 15 €ct/kWh (10,6 €ct/kWh voor hernieuwbaar gas). Technologieën die duurzame energie kunnen produceren voor ten hoogste dat bedrag, kunnen subsidie aanvragen.

4. Een vrije categorie

Ook kunt u subsidie aanvragen voor een bedrag dat lager is dan het maximum basisbedrag van de betreffende technologie, de zogenoemde vrije categorie. In de vrije categorie kunnen (toekomstige) hernieuwbare energieproducenten hun subsidieaanvraag indienen op tienden van eurocenten per kilowattuur. Zo kunnen initiatiefnemers de subsidieaanvraag nog meer toespitsen op hun businesscase. Het bedrag waarvoor u subsidie aanvraagt in de vrije categorie is kleiner dan of gelijk aan het maximum fasebedrag en hoger dan de basisenergieprijs.

Tabel Basisbedragen SDE+ openstellingsronde najaar 2016

Categorie	Hernieuwbare energievorm	Maximum basisbedrag (€/kWh)	Basisenergieprijs (€/kWh)	Voorlopig correctiebedrag 2016 (€/kWh)	Vollasturen per jaar
Fase 1 - Vanaf 27 september, 9.00 uur					
AWZI/RWZI - solo hernieuwbaar gas	gas	0,032	0,020	0,022	8.000
Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 5 MWth	warmte	0,043	0,014	0,017	7.000
Ketel op vaste of vloeibare biomassa ≥ 0,5 en < 5 MWth	warmte	0,052	0,025	0,031	4.000
Geothermie warmte, diepte ≥ 500 meter	warmte	0,056	0,014	0,017	5.500
Verlengde levensduur allesvergisting warmte	warmte	0,056	0,014	0,017	7.000
Ketel op houtpellets voor industriële stoom ≥ 10 MWth	warmte	0,057	0,014	0,017	7.000
Verlengde levensduur allesvergisting hernieuwbaar gas	gas	0,059	0,020	0,022	8.000
RWZI - Thermofiele gisting van secundair slib	wkk	0,060	0,029	0,032	5.729
Allesvergisting warmte	warmte	0,060	0,025	0,031	7.000
Allesvergisting hernieuwbaar gas	gas	0,060	0,020	0,022	8.000
Geothermie warmte, diepte ≥ 3.500 meter	warmte	0,062	0,014	0,017	7.000
Verlengde levensduur thermische conversie biomassa ≤ 50 MWe	wkk	0,063	0,023	0,026	4.429
Verlengde levensduur thermische conversie biomassa ≤ 50 MW, 1 jaar MEP compensatie	wkk	0,066	0,023	0,026	4.429
Verlengde levensduur mestcovergisting warmte	warmte	0,066	0,014	0,017	7.000
Wind op land, ≥ 8,0 m/s	elektriciteit	0,070	0,030	0,038	n.v.t.
Ketel op vloeibare biomassa ≥ 0,5 MWth	warmte	0,071	0,025	0,031	7.000
Wind op primaire waterkering, ≥ 8,0 m/s	elektriciteit	0,075	0,030	0,038	n.v.t.
Wind op land, ≥ 7,5 en < 8,0 m/s	elektriciteit	0,076	0,030	0,038	n.v.t.
Thermische conversie van biomassa ≤ 100 MWe	wkk	0,077	0,020	0,023	7.500
Mestcovergisting warmte	warmte	0,078	0,025	0,031	7.000

Vervolg →

Tabel Basisbedragen SDE+ openstellingsronde najaar 2016 vervolg

Categorie	Hernieuwbare energievorm	Maximum basisbedrag (€/kWh)	Basisenergieprijs (€/kWh)	Voorlopig correctiebedrag 2016 (€/kWh)	Vollasturen per jaar
Fase 1 - Vanaf 27 september, 9.00 uur					
Wind op land, $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s	elektriciteit	0,082	0,030	0,038	n.v.t.
Wind op primaire waterkering, $\geq 7,5$ en $< 8,0$ m/s	elektriciteit	0,082	0,030	0,038	n.v.t.
Verlengde levensduur allesvergisting WKK	wkk	0,086	0,030	0,033	5.855
Wind op primaire waterkering, $\geq 7,0$ en $< 7,5$ m/s	elektriciteit	0,087	0,030	0,038	n.v.t.
Allesvergisting WKK	wkk	0,087	0,029	0,032	5.742
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 1	gas ¹	0,064			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 1	overig	0,090			
Fase 2 - Vanaf 3 oktober, 17.00 uur					
Verlengde levensduur mestcovergisting hernieuwbaar gas	gas	0,067	0,020	0,022	8.000
Mestcovergisting hernieuwbaar gas	gas	0,076	0,020	0,022	8.000
Wind op land, $< 7,0$ m/s	elektriciteit	0,093	0,030	0,038	n.v.t.
AWZI/RWZI - thermische drukhydrolyse	elektriciteit	0,093	0,039	0,042	8.000
Wind op primaire waterkering, $< 7,0$ m/s	elektriciteit	0,099	0,030	0,038	n.v.t.
Verlengde levensduur mestcovergisting WKK	wkk	0,101	0,030	0,033	5.855
Zonthermie, apertuuroppervlakte ≥ 200 m ² of vermogen ≥ 140 kWth	warmte	0,103	0,025	0,031	700
Bestaande capaciteit voor bij- en meestook van biomassa in kolencentrales	elektriciteit	0,107	0,039	0,042	5.839
Waterkracht renovatie, verval ≥ 50 cm	elektriciteit	0,108	0,039	0,042	2.600
Mestmonovergisting warmte	warmte	0,109	0,025	0,031	7.000
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 2	gas ¹	0,078			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 2	overig	0,110			

¹ Gas telt niet volledig mee voor de Europese duurzame energiedoelstellingen. De fasegrenzen voor gas wijken daarom af van de fasegrenzen voor elektriciteit en warmte met een factor 0,706. Daardoor concurreren projecten op basis van bijdrage aan de doelstelling.

Vervolg →

Tabel Basisbedragen SDE+ openstellingsronde najaar 2016 vervolg

Categorie	Hernieuwbare energievorm	Maximum basisbedrag (€/kWh)	Basisenergieprijs (€/kWh)	Voorlopig correctiebedrag 2016 (€/kWh)	Vollasturen per jaar
Fase 3 - Vanaf 10 oktober, 17.00 uur					
Geothermie WKK, diepte ≥ 500 meter	wkk	0,112	0,017	0,020	4.091
Mestcovergisting WKK	wkk	0,114	0,029	0,032	5.732
Wind in meer, water ≥ 1 km ²	elektriciteit	0,114	0,030	0,038	n.v.t.
Nieuwe capaciteit voor meestook van biomassa in kolencentrales	elektriciteit	0,114	0,039	0,042	7.000
Fotovoltaïsche zonnepanelen, ≥ 15 kWp en aansluiting > 3*80A	elektriciteit	0,128	0,035	0,044	950
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 3	gas ¹	0,092			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 3	overig	0,130			
Fase 4 - Vanaf 17 oktober, 17.00 uur tot 27 oktober, 17.00 uur					
Waterkracht nieuw, verval ≥ 50 cm	elektriciteit	0,150	0,039	0,042	5.700
Vrije stromingsenergie, verval < 50 cm en golfenergie	elektriciteit	0,150	0,039	0,042	3.700
Mestmonovergisting hernieuwbaar gas	gas	0,106	0,020	0,022	8.000
Mestmonovergisting WKK	wkk	0,150	0,039	0,042	8.000
Biomassavergassing hernieuwbaar gas	gas	0,106	0,020	0,022	7.500
Osmose	elektriciteit	0,150	0,039	0,042	8.000
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 4	gas ¹	0,106			
Vrije categorie maximum fasebedrag fase 4	overig	0,150			

¹ Gas telt niet volledig mee voor de Europese duurzame energiedoelstellingen. De fasegrenzen voor gas wijken daarom af van de fasegrenzen voor elektriciteit en warmte met een factor 0,706. Daardoor concurreren projecten op basis van bijdrage aan de doelstelling.

Meer informatie

Filmtip: [Voorlichtingsfilm SDE+ 2016](#)

Dit is een uitgave van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Hanzelaan 310 | 8017 JK Zwolle

Postbus 10073 | 8000 GB Zwolle

T +31 (0)88 042 42 42 (bereikbaar op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur)

E klantcontact@rvo.nl

www.rvo.nl/sde

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | augustus 2016

Publicatienummer: RVO-115-1601/BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

De ministeriële regelingen SDE+ van 2016 vindt u via pagina [Officiële bekendmakingen](#) van de SDE+ website.

